

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Волинський національний університет імені Лесі Українки
Факультет філології та журналістики
Кафедра української літератури

СИЛАБУС

нормативного освітнього компонента

ТВОРЧИЙ ФЕНОМЕН ЛЕСІ УКРАЇНКИ

підготовки бакалавра

Галузі знань: 20 Аграрні науки та продовольство

спеціальності 205 Лісове господарство

Освітньо-професійної програми – Лісове господарство

Силабус освітнього компонента «Творчий феномен Лесі Українки» підготовки *бакалавра*, галузі знань *20 Аграрні науки та продовольство*, спеціальності *205 Лісове господарство*, форма навчання – *денна*.

Розробник: Данилюк-Терещук Т. Я., кандидат філологічних наук, старший викладач кафедри української літератури.

Погоджено

Гарант освітньо-професійної програми: Кичилюк О. В.

Силабус освітнього компонента затверджено на засіданні кафедри української літератури
Протокол № 1 від 29 серпня 2022 року.

Завідувач кафедри української літератури доц. Яручик В. П.

I. Опис освітнього компонента

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, освітня програма, освітній рівень	Характеристика освітнього компонента
Денна форма навчання	Галузь знань: 20 Аграрні науки та продовольство Спеціальність: 205 Лісове господарство Освітньо-професійна програма: Лісове господарство	Нормативна
Кількість годин кредитів 60 / 2		Рік навчання 1-й
		Семестр 1-й
		Лекції 18 год.
		Практичні (семінарські) 0 год.
ІНДЗ: <i>немає</i>		Лабораторні 0 год.
	Індивідуальні 0 год.	
	Самостійна робота 38 год.	
Мова навчання	Консультації 4 год.	
	Форма контролю: залік	
		українська

II. Інформація про викладача

Прізвище, ім'я та по батькові: *Данилюк-Терещук Тетяна Ярославівна*

Науковий ступінь: *кандидат філологічних наук*

Вчене звання:

Посада: *старший викладач*

Контактна інформація тел.: 0955382477

ел. пошта: Danyljuk-Tereshchuk@vnu.edu.ua

Дні занять: <http://194.44.187.20/cgi-bin/timetable.cgi?n=700>

III. Опис освітнього компонента

Анотація курсу. Дисципліна “Творчий феномен Лесі Українки” формує уявлення про життєтворчість (“життєвий вибір”, “воля до життя”, саморозвиток, самоствердження, самоаналіз, творчість) письменниці, а також про культурну династію Драгоманових–Косачів, представники якої реалізували себе у різних сферах діяльності (література, історія, математика, фізика, медицина, біологія та ін.). Інтелектуальна біографія Лесі Українки (1871–1913) дозволяє моделювати біографію цілої генерації українських

культурних діячів, водночас середовище Лариси Косач-Квітки постає у персоналіях її рідних, друзів і колег. З позиції сучасності добре бачиться, що винятковий статус у національному просторі письменниці здобула своєю різновекторною діяльністю, а тому осмислення її життя та творчості залишається актуальним, адже кожне нове покоління прочитає генія по-своєму, прокладаючи шлях у майбутнє і пам'ятаючи минуле.

Мета і завдання освітнього компонента. Представлення життєтворчості Лесі Українки в історичному, культурологічному, суспільному, психологічному контекстах, через пізнання досвіду й успішної самореалізації Лариси Косач-Квітки – людини, письменниці, громадської діячки.

Завдання освітнього компонента – осмислити особистісний і творчий феномен письменниці на матеріалі її художніх текстів, епістолярію, публіцистики; актуалізувати важливість творчої спадщини Лесі Українки в контексті суспільно-культурних явищ національного та інтернаціонального масштабів (екокритики); спонукати до критичного мислення, уміння узагальнювати і синтезувати факти з творчої біографії письменниці і події сучасного життя України; через осмислення доробку знакових постатей національної культури, науки формувати позитивний імідж України та міжкультурний діалог.

3. Результати навчання (компетентності)

<p>Загальні компетентності (ЗК)</p>	<p>ЗК 1. Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина України.</p> <p>ЗК 2. Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя.</p> <p>ЗК 3. Цінування та повага до різноманітності та мультикультурності.</p> <p>ЗК 4. Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово.</p> <p>ЗК 6. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.</p> <p>ЗК 10. Прагнення до збереження навколишнього середовища.</p>
<p>Фахові</p>	<p>ФК 12. Екологічні мислення і свідомість, ставлення до природи як унікальної цінності, що забезпечує умови</p>

компетентності (ФК)	проживання людства, особиста відповідальність за стан довкілля на місцевому регіональному, національному і глобальному рівнях.
Програмні результати навчання (ПРН)	ПРН 1. Аналізувати основні етапи та закономірності історичного розвитку для формування громадянської позиції, формування національної гідності та патріотизму. ПРН 2. Прагнути до самоорганізації та самоосвіти. ПРН 13. Демонструвати повагу до етичних принципів та формувати етичні засади співпраці в колективі.

4. Структура освітнього компонента

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин				
	Усього 60	у тому числі			
		Лекції 18	Практ. (Семін.) 0	Консультації 4	Сам. роб. 38
Змістовий модуль 1. Етапи життєвого та творчого шляху Лариси Петрівни Косач-Квітки – Лесі Українки.					
Тема 1. Родинна ідентичність та сімейне оточення: Драгоманови-Косачі в інтелектуальному житті України.	7	2	-	1	4
Тема 2. Творчий феномен Лесі Українки в культурному житті кінця XIX – початку XX ст.	8	2	-	1	5
Тема 3. Волинь у життєвій і творчій долі письменниці та родини Косачів.	6	2	-	-	4
Тема 4. Леся Українка в колі сучасників.	7	2	-	-	5
Тема 5. Європейський контекст творчості письменниці.	7	2	-	-	5
Разом за змістовим модулем 1	35	10	-	2	23
Змістовий модуль 2. Леся Українка в контексті епохи					
Тема 6. Тематичне та жанрове розмаїття творчості Лесі	6	2	-	-	4

Українки.					
Тема 7. Новаторство драматургії Лесі Українки. Екологічні виміри драматургії «Лісова пісня».	6	2	-	1	4
Тема 8. Мистецький тревелог Лесі Українки і карта її життєвих подорожей.	7	2	-	1	4
Тема 9. Леся Українка як культурна героїня.	6	2	-	-	3
Разом за змістовим модулем 2	25	8	-	2	15
Усього годин	60	18	-	4	38

5. ЗАВДАННЯ ДЛЯ САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ

	Тема
1	<p>1. Ознайомитися з працею Косач-Кривинюк О. Леся Українка. Хронологія життя і творчості. Луцьк, 2010. <i>Режим доступу:</i> https://elib.nlu.org.ua/view.html?&id=7410</p> <p>2. Прочитати спогади О. Косач-Кривинюк «Батько Лесі Українки». <i>Режим доступу:</i> https://elib.nlu.org.ua/view.html?&id=7410</p> <p>3. Ознайомитися з працею: Горболіс Л. Екологічні виміри української літератури: доцільність і прийнятність застосування (на прикладі «Лісової пісні Лесі Українки»). Філологічні трактати. Т. 3. 2011. № 3. С. 5–10. <i>Режим доступу:</i> https://repository.sspu.edu.ua/bitstream/123456789/9240/1/11glmplu.pdf</p>
2	<p>1. Ознайомитися з працею: Денисюк І., Скрипка Т. Дворянське гніздо Косачів. Львів: Академічний експрес, 1999. <i>Режим доступу:</i> https://www.t-skrypka.name/LUkrainka/Gnizdo.html</p> <p>2. Прочитати художні тексти: збірка «На крилах пісень» Лесі Українки (на вибір). <i>Режим доступу:</i> https://drive.google.com/file/d/1qCGvR12mnwTcGIuufsZr2WFmTtDAq3GQ/view</p>

3	<p>1. Ознайомитися з дослідженням: «...Ти дав колючу гілочку тернову» Л. Мірошниченко. <i>Режим доступу:</i> https://chtyvo.org.ua/authors/Miroshnychenko_Larysa/Lesia_Ukrainka_Zhyttia_i_teksty/</p> <p>2. Прочитати (на вибір) художні тексти Лесі Українки: збірка «Думи і мрії», збірка «Відгуки», поезії поза збірками: «Твої листи пахнуть зов'язлими трояндами», «Хотіла б я тебе мов плющ обняти», «Калина». <i>Режим доступу:</i> https://drive.google.com/file/d/1qCGvR12mnwTcGIuufsZr2WFmTtDAq3GQ/view</p>
4	<p>1. Ознайомитися з дослідженням: Лариса Косач-Квітка (Леся Українка). Бібліографічні матеріали. Спогади. Іконографія. Т. 2. Нью-Йорк–Київ, 2015.</p> <p>2. Ознайомитися з фольклорними записами Лесі Українки (на вибір). <i>Режим доступу:</i> https://drive.google.com/file/d/16AzqJVlr8HBAsDr7y3s5eHkVc9uScORi/view</p> <p>3. Прочитати художні тексти Лесі Українки: «Біда навчить», «Метелик», «Щастя». <i>Режим доступу:</i> https://drive.google.com/file/d/1USuxMtgFMmGoVMXh9TOIHx1NB-NY88A0/view</p>
5	<p>1. Ознайомитися з дослідженням: Забужко О. Notre Dame d'Ukraine: Українка в конфлікті міфології. Київ, 2007.</p> <p>2. Прочитати художні тексти Лесі Українки: «Одержима», «Айша і Мохаммед», «Королівна», «Лісова пісня». <i>Режим доступу:</i> https://drive.google.com/file/d/1uWcBA4umODjS-IQc3j1A1GMuizHyupYe/view</p> <p>3. Ознайомитися з дослідженням: Боева Е. Символіка рослинної номінації у драмі-феєрії Лесі Українки «Лісова пісня». <i>Режим доступу:</i> http://dspace.nbu.gov.ua/bitstream/handle/123456789/17947/21-Boeva.pdf?sequence=1</p>
6	<p>1. Ознайомитися з дослідженням: Мірошниченко Л. Невідомі автографи Лесі Українки. <i>Слово і Час</i>. 2008. № 1. С. 72–78. <i>Режим доступу:</i> http://dspace.nbu.gov.ua/bitstream/handle/123456789/131305/13-Miroshnychenko.pdf?sequence=1</p> <p>2. Прочитати драматичну поему «Бояриня» Лесі Українки. <i>Режим доступу:</i> https://drive.google.com/file/d/1uWcBA4umODjS-</p>

	1Qc3j1A1GMuizHyupYe/view
7	<p>1. Ознайомитися з книгою: Даниленко В. Ізидора, рідна сестра Лесі Українки: від сталінських таборів до еміграції. Київ: Смолоскип, 2011. 255 с. Режим доступу: https://chtyvo.org.ua/authors/Danylenko_Vasyl/Izydora_ridna_sestra_Lesi_Ukrainky_vid_stalinskykh_taboriv_do_emihratsii/</p> <p>2. Прочитати драматичну поему «На полі крові» Лесі Українки. Режим доступу: https://drive.google.com/file/d/1uWcBA4umODjS-1Qc3j1A1GMuizHyupYe/view</p>
8	<p>1. Ознайомитися з публікацією: Щукіна І. Леся Українка і Грузія. <i>Леся Українка: доба і творчість: зб. наук. пр. і матеріалів</i>. Луцьк: Волин. нац. ун-т. ім. Лесі Українки, 2009. Т. 1. С. 116–146.</p> <p>2. Ознайомитися з інтерактивною картою подорожей Лесі Українки. <i>Режим доступу:</i> https://uploads.knightlab.com/storymapjs/f6c33167569b1f5a7f86b7bc4e9e9c78/podorozhi-lesi-ukrayinki/draft.html?fbclid=Iw</p> <p>3. Прочитати поезії «Дим», «Сон», «Весна в Єгипті», «Подорож до моря» та ін. <i>Режим доступу:</i> https://drive.google.com/file/d/1qCGvR12mnwTcGIuufsZr2WFmTtDAq3GQ/view</p>

IV. ПОЛІТИКА ОЦІНЮВАННЯ

Здобувач освіти має дотримуватися таких правил:

1. Не пропускати заняття без поважної причини, у разі відсутності опрацювати матеріал самостійно.
2. Відвідування лекцій можливе на вибірковій основі (наприклад, за програмою вільного відвідування).
3. Здійснювати попередню підготовку до лекційних занять відповідно до переліку завдань самостійної роботи.
4. Брати активну участь у навчальному процесі.
5. У процесі навчання дотримуватися принципів академічної доброчесності (висловлення власних міркувань із певних питань із покликанням на легітимні академічні джерела (статті в наукових часописах, які мають друковані версії та затверджені відповідними інституціями); виконання запропонованих завдань для самостійної роботи, запобігання проявам різних форм академічного плагіату (фальсифікація фактів), двостороння комунікація

з питань якості й доцільності контенту дисципліни та форм контролю).
 б. Дотримуватися термінів виконання усіх видів робіт, передбачених навчальним планом, розкладом занять та розкладом заліково-екзаменаційного процесу.

V. РОЗПОДІЛ БАЛІВ ТА КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ

Форма контролю – залік, який відбувається у варіанті комп'ютерного тестування і є обов'язковим. Тестові завдання включають теми, які розглядаються на лекційних заняттях, під час консультацій, а також передбачені для самостійного вивчення. Максимально можлива кількість балів, яку може отримати здобувач освіти – 100 балів (оскільки з освітнього компонента відсутні практичні заняття). У випадку, якщо здобувач освіти набрав менше ніж 60 балів, він складає залік під час ліквідації академічної заборгованості. Максимальна кількість балів під час ліквідації академічної заборгованості з заліку – 100 балів. Повторне складання заліку, у разі отримання менше аніж 60 балів, допускається не більше двох разів: один раз – повторне комп'ютерне тестування, другий – комісії, яку створює декан факультету. Терміни підсумкового контролю, ліквідації академічної заборгованості визначає розклад заліково-екзаменаційної сесії.

Здобувач освіти, який не погоджується з результатами підсумкового контролю, отриманих під час семестрового контролю в день оголошення результатів, має право звернутися з апеляційною заявою на ім'я проректора з навчальної роботи та рекрутації.

Шкала оцінювання (національна та ECTS)

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою для заліку
90 – 100	A	Зараховано
82 – 89	B	
75 - 81	C	
67 -74	D	
60 - 66	E	
1 – 59	Fx	Не зараховано (з можливістю повторного складання)

VI. РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

1. Акопян В. Культура життєтворчості особистості: проблема визначення. *Гілея: науковий вісник*. Вип 32. С. 192–198.

2. Бетко І. Біблія як джерело ідей у творчості Лесі Українки (Проблемний огляд). *Слово і Час*. 1991. №3. С. 28 – 36.

3. Горболіс Л. Екокритичні виміри української літератури: доцільність і прийнятність застосування (на прикладі «Лісової пісні Лесі Українки»). *Філологічні трактати*. Т. 3. 2011. № 3. С. 5–10.

4. Громик Ю., Данилюк-Терещук Т., Семенюк Л. Передмова. *Українка Леся. Повне академічне зібрання творів: у 14-ти т.* Луцьк: Волинський національний ун-т ім. Лесі Українки, 2021. Т. 9. С. 7–43.

Електронний ресурс. Режим доступу:
<https://drive.google.com/file/d/16AzqJVlr8HBAsDr7y3s5eHkVc9uScORi/view>

5. Даниленко В. Ізидора, рідна сестра Лесі Українки: від сталінських таборів до еміграції. Київ: Смолоскип, 2011. 255 с.

6. Данилюк-Терещук Т. Поетичні присвяти Олені Пчілки. *Волинь філологічна: текст і контекст. Олена Пчілка в літературному процесі порубіжжя*. Вип. 28. Луцьк, 2019. С. 76 – 88.

Електронний ресурс. Режим доступу:
<https://volyntext.vnu.edu.ua/index.php/volyntext/article/view/869/842>

7. Данилюк-Терещук Т. “Вам живеє слово сказати хотіла б я на спомин чулий”: спогади Олені Пчілки. *Волинь філологічна: текст і контекст. Леся Українка і персоналії епохи: зб. наук. пр.* Луцьк: Східноєвроп. нац. ун-т ім. Лесі Українки, 2018. Вип. 26. С. 79–90. *Електронний ресурс. Режим доступу:* <https://volyntext.vnu.edu.ua/index.php/volyntext/article/view/808/785>

8. Денисюк І. Драгоманови–Косачі в інтелектуальному житті України (питання династичного вивчення діячів культури. *Денисюк І. Літературознавчі та фольклористичні праці: у 3 т., 4 кн.* Львів : [Львівський національний університет ім. І. Франка], 2005. Кн. 1. С. 165 – 167.

9. Денисюк І., Скрипка Т. Дворянське гніздо Косачів. Львів: Академічний експрес, 1999. 280 с. *Електронний ресурс. Режим доступу:* <https://www.t-skrupka.name/LUkraine/Gnizdo/Photos.html>

10. Донцов Д. Мати Лесі Українки (Олена Пчілка). *Донцов Д. Дві літератури нашої доби*. Львів: Просвіта, 1991. С. 154–175.

11. Забужко О. Notre Dame D'Ukraine : Українка в конфлікті міфологій. Київ: Факт, 2007. С. 291–342.

12. Косач-Кривинюк О. Леся Українка. Хронологія життя і творчості. Нью-Йорк, 1970. *Електронний ресурс. Режим доступу:* <https://www.l-ukrainka.name/uk/Studies/Kryvynjuk.html>

13. Костенко Л. Геній в умовах заблокованої культури : [Леся Українка]. *Дивослово*. 2001. № 2. С. 2–7. *Електронний ресурс. Режим доступу:* <file:///C:/Users/admin/Downloads/f5d4e98.pdf>

14. Левченко Г. Приятелі святої поезії: Іван Франко і Леся Українка. *Електронний ресурс*. Режим доступу: <https://frankolive.wordpress.com/2019/02/25/%D0%BF%D1%80%D0%B8%D1%8F%D1%82%D0%B5%D0%BB%D1%96-%D1%81%D0%B2%D1%8F%D1%82%D0%BE%D1%97-%D0%BF%D0%BE%D0%B5%D0%B7%D1%96%D1%97-%D1%96%D0%B2%D0%B0%D0%BD-%D1%84%D1%80%D0%B0%D0%BD%D0%BA%D0%BE-%D1%82%D0%B0-4/>
15. Моклиця М. Естетика Лесі Українки (контекст європейського модернізму). Луцьк, 2001. С. 8 – 96; 188–211.
16. Мірошніченко Л. Леся Українка. Життя і тексти. Київ: Смолоскип. 2011. 246 с.
17. Мірошніченко Л. Михайло Косач (Михайло Обачний). Твори. Переклади. Листи. Записи кобзарських дум. Київ: Комора, 2017. 592 с.
18. Романов С. “Голос однієї російської ув’язненої” (драматична поема Лесі Українки “Бояриня”). *Електронний ресурс*. Режим доступу: <https://www.l-ukrainka.name/uk/Studies/PrisonersLetter.htm>
19. Романов С. Передмова. *Українка Леся. Повне академічне зібрання творів: у 14-ти т.* Луцьк: Волинський національний ун-т ім. Лесі Українки, 2021. Т. 5. С. 17–58. *Електронний ресурс*. Режим доступу: <https://drive.google.com/file/d/1qCGvR12mnwTcGIuufsZr2WFmTtDAq3GQ/view>
20. Скрипка Т. Рід Драгоманових-Косачів: долі й архіви. *Електронний ресурс*. Режим доступу: <https://www.t-skrypka.name/KosachFamily/FatesArchives.html>
21. Скрипка Т. Волинські образки. *Електронний ресурс*. Режим доступу: <https://www.t-skrypka.name/KosachFamily/VolynObrazky.html>
22. Скрипка Т. Родові садиби Драгоманових-Косачів як культурно-історичний феномен. *Електронний ресурс*. Режим доступу: <https://www.t-skrypka.name/KosachFamily/RodoviSadyby/Kolodjzhne.html>
23. Скрипка Т. Спогади про Лесю Українку. Т. 1. Темпора: Київ–Нью-Йорк, 2016. 368с.
24. Українка Леся. Повне академічне зібрання творів: у 14-ти т. Луцьк: Волинський національний університет ім. Лесі Українки, 2021. *Електронний ресурс*. Режим доступу: <https://book-institute.org.ua/uk/activity/zibrannya-tvoriv-lesi-ukra-nki-u-14-i-tomah>
25. Щукіна І. Леся Українка і Грузія. *Леся Українка: доба і творчість: зб. наук. пр. і матеріалів*. Луцьк: Волин. нац. ун-т. ім. Лесі Українки, 2009. Т. 1. С. 116–146.

VII. ПЕРЕЛІК ПИТАНЬ ДО ЗАЛІКУ

Форма контролю – залік у формі комп’ютерного тестування.

<http://cit.eenu.edu.ua/wp-content/uploads/2018/11/TEST18-006.pdf>